

AKTUÁLIS

Egy folyóirat szerkesztésének tapasztalatai

Írta: DR. BIHARI IMRE

Nehéz egy évtizedet néhány oldalon leírni, s talán unalmas is lenne. Indításként csak egy gondolatot emelek ki ebből az egyébként is forrongó történelmi időszakból. Ez pedig a szakfolyóiratok megszűnése, hiszen 25-40 (pontosan nem ismert számú) orvosi folyóirat szűnt meg a rendszerváltás óta. Azért nehezen meghatározható azon periodikák száma, amelyek beszüntették működésüket, mert némelyik aztán újra indult, illetve jogutód lap vette át szerepét. A megszűnés elsődleges oka a bizonytalan anyagi háttér. Ahogy az egészségügyre, úgy a kultúrára és az oktatásra fordított anyagi támogatás is csökkent, és mindezek kereszteződési pontjában az egészségügyi lapok állnak. A nyugaton ismert alapítványi vagy egyéb támogatási rendszer hazánkban csak lassan alakul ki. Az anyagi helyzet változásának van egy másik vetülete is; a kollégák több energiát fordítanak a pénz keresésére - mellékállások vállalására, magánrendelésre, gyógyszer cégek képviselőjére -, és kevesebbet a tudományos munkára. Tehát ebben az alaphelyzetben indult a lap 1994 nyarán, kitűnő szerzők magas színvonalú cikkeivel.

A lap külső megjelenésében egyértelművé tettük, hogy ez a folyóirat a Magyar Angiológiai Társaság, illetve később a MAÉT hivatalos lapja. Kezdetől nagy hangsúlyt helyeztünk az illusztrációra, ezért a címlapra is tettünk egy olyan felületet, amelyre minden alkalommal a tartalomból emeltünk ki egy-egy képet. Hiszen olykor nem is figyelünk arra, hogy a képeket még akkor is megnézzük egy-egy folyóiratban vagy könyvben, ha egyébként a közlemény tartalma kevésbé foglalkoztat minket - és ekkor derül ki, hogy mégis érdekel minket az adott tematika! Az illusztráció tehát mindig figyelem felhívó, nagy értékű, olykor nélkülözhetetlen információ-tömeg. A címlap-kép kiválasztása minden lapszám szerkesztésekor nagy kihívás volt. Ha túl véres a kép, akkor a postás kiejti a kezéből a lapot, vagy a kisgyerek nem meri kivenni a postaládából - viszont, ha minden számon egy röntgenkép van, akkor azt hiszik, hogy ez radiológiai folyóirat. A cikkek összeválogatásában tehát egyik szempontunk az, hogy valamely közlemény legalább egy, a címlapon is jól ható képet tartalmazzon. Ha egyikben sem található ilyen, akkor gyorsan fényképeztetni vagy rajzoltatni kell hozzá. A kongresszusok előadásainak összefoglalóit 1997 óta közöljük, vagy mondhatjuk úgy is: "tesszük múlhatatlanná". Ez az előadásoknak és a rendezvényeknek is nagyobb súlyt ad.

Másik fejlődési irányunk az angol nyelvű összefoglalók és képaláírások közzélése. Sokan olvassák ugyanis a lapot külföldön. A horribilis postaköltségek ellenére nemcsak közvetlenül a határon túli kollégáknak, hanem minden földrészre küldünk belőle, természetesen magyar származású pályatársainknak, de nem tudni, hogy akár külföldön vagy akár itthon is, kinek a kezébe kerül majd kiadványunk. Tehát, ami kiemelten fontos, az angolul is olvasható benne.

A tíz év számszerű adatait összegezve, az alábbiakat közölhetjük. Összesen 47 kiadványunk jelent meg, 1818 oldalon. A legtöbb cikk természetesen az *artériák betegségei*, illetve a *vénák betegségei* rovatokba került, de sok *továbbképző* írás is megjelent, s kiemelendő az *alaptudományok* rovat számos közleménye, színes és érdekes tartalma. A folyóirat az eltelt évek során nemcsak egyre biztosabb lábakon

állt, hanem számos elismerést kapott itthon és külföldön egyaránt. Ezek az elismerések természetesen elsősorban egy-egy adott cikk szerzőinek szóltak. A dicséreteket igyekeztünk megosztani azokkal, akiket ez a legjobban megilletett, azaz a cikkek szerzőivel, kiemelten az első szerzőkkel. Ezért alapítottuk a "*Legjobb publikációért-díjat*". Krasznai János szobrászművész értékes plakettje eddig 18 kollégánknak szerzett örömet, név szerint a következőknek: *prof. dr. Acsády György, dr. Baló J. Mátvás, dr. Bartos Gábor, dr. Entz László, dr. Gurzó Zsuzsa, dr. Gyurkovics Endre, dr. Hetényi András, prof. dr. Kollár Lajos, dr. Laczkó Ágnes, dr. Meskó Éva, prof. dr. Monos Emil, prof. dr. Nemes Attila, dr. Olvasztó Sándor, dr. Riba Mária, dr. Sándor Tamás, prof. dr. Tasnádi Géza, dr. Tóth Mária és dr. Vizsy László.*

Más hazai lapokkal összehasonlítva, ki kell emelnünk folyóiratunk azon értékét, hogy számos külföldi angiológus és érsebész tisztel meg bennünket egy-egy cikke közlésével. Erre nagyon büszkék vagyunk, legyen szabad ezért itt felsorolni őket: *prof. dr. Andrew Nicolaides, dr. Attilio Cavezzi, prof. dr. Conrad Péter, prof. dr. Dirk A. Loose, prof. dr. Dormándy János, prof. dr. Gloviczki Péter, prof. dr. José Alemany, prof. dr. Robicsek Ferenc, dr. Sömjén M. György, prof. dr. Várady Zoltán.* Mint látható, nemcsak külföldön élő magyarok találhatók közöttük.

Az elmúlt tíz esztendő alatt lapunk megemlékezett társaságunk azon kiemelkedő tagjairól, akik örökre elhagytak bennünket: *dr. Lakner Gézáról, dr. Lelkes Józsefről, dr. Okos Gizelláról, dr. Radó Györgyről, dr. Szlávny Lászlóról, dr. Urai Lászlóról, dr. Váczi Istvánról.* Nem volt másik olyan orgánus, ahol méltóbb megemlékezés jelent volna meg róluk. Ilyenkor érezhetjük igazán, hogy ez a folyóirat valóban a mi lapunk, hiszen pályatársunktól, tanárunktól, szeretett kollégánktól búcsúztunk, akivel jóban-rosszban, kellemes és kellemetlen élményekben, sikerekben és kudarcokban éveket töltöttünk együtt. A folyóirat tíz esztendősi sikeres fennállása nem egyszemélyes munka, hanem számos tudós kolléga és lelkes támogató együttes inunkájának gyümölcse. Azért, hogy ezt az eredményt emlékeztetéssé tegyük, ismét készítettünk egy plakettet *Krasznai János* szobrászművésszel, és ezzel ajándékoztuk meg azokat, akiknek a legtöbbet köszönhetünk. Mindenekelőtt *dr. Acsády György* és *dr. Nemes Attila* professzoroknak, akik kezdettől fogva támogatták az elképzelést, sajátjuknak érezték a lapot, és számos alkalommal álltak ki folyóiratunk mellett. *Dr. Papp Sándor* professzornak, aki minden egyes lapszámot végigolvasott és átjavított, ezzel örködve a folyóirat magas színvonala felett. *Dr. Kollár Lajos* professzornak, aki első vagy társzerzőként a legtöbb cikket írta, összesen tizennégyet, s ezek közül nem egy újabb irányt mutatott a hazai angiológusok és érsebészek számára. *Dr. Sébor Józsefnek*, aki a lap műszaki szerkesztőjeként tevékenységi körét meghaladó gondossággal néz utána minden problémának, így a nyelvtani kérdéseknek vagy az angol szavak helyes elválasztásainak is. A külföldi szerzők közül azoknak mondunk köszönetet, akik azon túlmenően, hogy cikkeket küldtek a lapba, más szemléletmódjukkal segítik annak sikerét: *prof. dr. Gloviczki Péter* (Roehester, USA), *prof. dr. Várady Zoltán* (Frankfurt, Németország) és *dr. Sömjén M. György* (Melbourne, Ausztrália). Köszönet illeti meg állandó hirdetőinket, akik a lap életben maradását anyagilag folyamatosan támogatják: *Novartis Consumer Health, Servier, Kéri Pharma, Pharmatextil, Comprimed, Medisan, Wipharma.*

A "Greenlight" reklámcég segítségével újabb, a korábbihoz ugyan hasonló, de korszerűbb arculatot adtunk lapunknak. Ezzel újabb tíz év kezdődött el, amelynek az alábbi tanulságokkal felvértezve vágunk neki:

- negyedévenként jelenik meg a lap, de minden nap kell vele dolgozni;
- csak saját kezűleg lehet mindent elintézni;
- bármikor készen kell állni egy közölhető cikk vagy fénykép előállítására;
- kell érteni: a szakmához, az íráshoz, a tárgyaláshoz, a pénzhez - és a pénz-nélküliséghez is.

Újságunk fennállásának tizedik évfordulóját 2004. június 25-én ünnepeltük a Gellért Szálló Gobelin-termében, amelyet egybekötöttünk a most megjelent "Visszérbetegség és kezelése" című könyv bemutatásával. A rendezvényen készült néhány fényképpel illusztráltuk jelen számvetésünket.

Dr. Bihari Imre

SOTE Egészségügyi Főiskolai Kar, Klinikai Tanszék
1088 Budapest, Vas u. 17.

Érbetegségek: 2004/3.